

DRAUGAS
LEIDŽIA MARIJONŲ BENDROVĖ, Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Administracinis telefonas CANal 7778
Vienintelis tautinės ir tikybinės minties
lietuvių dienraštis Amerikoje.

DRAUGAS

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY MARIAN GUILD, Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone CANal 7790
The most influential Lithuanian Daily
in America. Established in 1909.

No. 202 3c a Copy Chicago, Illinois, Ketvirtadienis, Rugpjūtis-August 29 d., 1940 m. Kaina 3c VOL XIV

TRUMPAI

Dr. K. M.

Naujas Bolivijos ambasadorius prie Šv. Sosto gen. C. Quintanilla įteikė Šv. Tėvui, Pijui XII skiriamuosius raštus, džiaugdamasis, jog jam tenka atstovauti krikščionišką respubliką Vatikanui.

Prie tos progos Šv. Tėvas pasakė reikšmingą kalbą. Jis palietė dabartinį karą. Tarp kitų dalykų. Popiežius pasakė: "Jūs gerai žinote, jog Kristaus atpirktai žmonijai negalima rasti tikrosios taikos, paneigus teisingumą ir meilės principus bei nuostatus, paskelbtus Evangelijoje. Šv. Petro Sostas visada stengėsi tai pabrėžti nesikračiuodamas. Žmonės gali rasti šiuose principuose tikra žmogišką broliškumą, garbingą sprendimą klausimams, kurie jus skiria". Toliau Popiežius nurodė, jog Dievo Apvaizda suteiks net iš šios milžiniškos kovos žmonijai dvasinį bei dorynį gerį, bet nuosirdžiai skatino melsti Dievą ir persigėti žmones, kad liautųsi kariavę.

Per dešimt metų Katalikų Bažnyčia Jungtinėse Amerikos Valstybėse paaugo narių skaičius 1,309,934. 1936 m. buvo katalikų 19,914,937. Prieš 10 metų J. A. Valstybėse buvo 213 tikybinių denominacijų o 1936 m. rasta 256. Visi likusieji "tikėjimai" 255 "bažnyčios" paaugo skaičiumi, bet nepriėjo katalikams. Katalikų Bažnyčia už visus kitus kartu paėmus (tik išskyrus žydus) yra gavusi 78,914 narių daugiau. Žydai paaugo 559,942.

Žymiausiai sumažėjo į 21 grupę pasidalinę baptistai. Po 10 metų jų rasta mažiau net 178,743. Juos pralenkė metodistai. Tie dar labiau nusmuko, nes per 10 metų nuostojė, 1,068,982. Presbiterijai sumažėjo 111,721. Episkopų Protestonų Bažn. sumažėjo 123,751. Spiritualistų paliko maždaug pusė. Iš 50,631 rasta tik 27,352. Žymiai padaugėjo pravoslavai: 97,244. Dvylika Luteronų grupių paaugo 280,008. Paaugo ir kitos gausingos įvairių tikėjimų grupės. Panagrinęjus, oficialūs skaičiai daug naujų dalykų pasako.

Prancūzija nekariauja, bet neturi taikos. Pereitą savaitę įvyko Wiesbadene tolimasis pasitarimas prancūzų gen. Charles Huntzinger su gen. Heinreich von Stuelpnagel. Veikia keletas komisijų. Tariaisi dėl karo imtinių padėties Vokietijoje. Jų esą 2,000,000 vyrų. Prancūzai norėtų kelti politinius klausimus ir baigti nepatogią padėtį: dabar su Vokietija nekariaujama, bet tuo pat metu neturi taikos. Kaip maršalas Petain seneniai pareiškė, jo vy-

ROMUNIJOS KRIZIS DIDĖJA

AUGA SOVIETINĖS RUSIJOS IMPERIALISTINIS APETITAS

Grėsia pavojus Suomijai

WASHINGTONAS, rugpjūčio 28 d. — Šiandie diplomatinis slugsnius pasiekė žinio, apie Sovietų Rusijos pasirošimus ekspansijai į Suomiją ir Romuniją. Suomija laukia komunistų atakos po reikalavimų, kurie panašūs į reikalavimus patiektus Lietuvai, Latvijai ir Estijai, kuriuos buvo priverstos kapitu- liuoti.

BUDAPEŠTAS, rugpjūčio 28 d. — Romunijos kariuomenė astumta nuo Besarabijos ir Vengrijos pasienių.

Pranešama apie Sovietų lakūnų mėginimus pulti Bukareštą, Romunijos sostinę, bet jie atmušti Romunijos orlaivų.

BUKAREŠTAS, rugpjūčio 28 d. — Didėjantis pavojus Sov. Rusijos puolimo, aršios kovos tarp Rusijos ir Romunijos pasienio kariuomenių ir kovos tarp Romunijos ir Vengrijos orlaivių kelia vis didesnio susirūpinimo, jog Balkanuose gali įsilepsnoti karas. (Londono News Chronicle iš Bucharesto praneša, jog padėtis Balkanuose labai įtempta ir jog Jugoslavija, Graikija, Vengrija, Bulgarija ir Romunija pilnai mobilizuotos.

STIPRINA RUSIJOS PASIENĮ

Romunijos generalinis štabas pasiuntė sustiprinimus prie Romunijos-Rusijos pasienio, kur, sakoma, Romunijos kariuomenė vyksta demoralizacija dėl nuolatinių rusų užpuodinėjimų.

riausybė nėsanti laisva. Ji suvaržyta sutartimi su vokiečiais. Tie gi traukia į tą pusę į kurią jiems patinka.

Ten kur yra garsi sala Jamaika, iš kur gauname gerus bananus, Karibų jūroje apie 600 mielių į šaurę nuo Panamos perkaso, į ten dabar krypta politikierių mintys. J. A. V. norėtų įsigyti tą ir kitas Britų valdomas salas, jas įstiprinti ir apsaugoti nuo galimo priešo iš pietų ir rytų šono. Washingtone prisimename jog nuo 1933 m. Anglija nemokanti buvusio karo skolų. Tos salos būtų atsilyginimas už tas skolas.

Po narių lakūnų per kiauš naktį vykdyto puolimo vienam Londono priemiestyje rytojaus dienos rytą atidaryta parduotuvė, kurios prieškakis apardytas nacių bombomis. (Acme telephoto)

(Londono Exchange Telegraph praneša iš Budapešto, jog Italijos ir Vokietijos ministrai Vengrijai ir Rumunijai, kurie susitiks su Ciano ir Ribbentropu Vienoje konferencijai, apie Balkanų krizį, pareiškė, jog padėtis "ilgiau nepakenčiama".

SUVE PENKI ŠIMTAI

Pranešama, jog Sov. Rusijos autoritetai pareiškė, kad esą, "reikalinga imtis priemonių prieš romunų provokacinių nusistatymų".

Sovietų pasiuntinybės Bukarešte apskaičiavimu viename susirėmime tarp Rusijos ir Romunijos kareivių žuvę 500 gyvybių. Romunijos vyriausybė praneša, jog romunų žuvę keturios dešimtys ir nepaskelbtas skaičius sužeistų.

Bukareštą pareiškė, jog Rusijos orlaiviai sulaužę Romunijos teritorijos neliečiamybę ir pašovę vieną Romunijos orlaivį Romunijoje.

Kitoje kovoje ore pašauta du Rusijos orlaiviai, kuriuos nukovė šeši Romunijos kovos orlaiviai.

Rusija uždariusi sieną su Romunija, kad sustabdytų begančius Romunijon žmones iš naujai okupuotos Besarabijos ir šiaurinės Buskovicės.

ORAS

Chicagoj ir apylinkėj: — Dalinai dėsenuota ir protarpiaš lietūs. Mažas temperatūros pasikeitimas. Švelni pietų vėjai. Saulė teka 6:11, saulė leidžiasi 7:31.

LAIMINGAI GRĮŽO IŠ LIETUVOS

CHICAGO, Ill., rugpjūčio 28 d. — Iš New Yorko gauta telegrama, kurioj rašoma: "Sugrįžom laimingai. Stipendininkai, klierikai, Ražkai, kunigai Deksnys ir Slavynas ir apie septyniadešimt lietuvių. Kun. M. Urbonavičius". Šie visi lietuviai grįžta iš Lietuvos, kur siaučia raudonasis teroras, laivu American Legion.

American Legion šiandie laimingai įplaukė į New Yorko uostą. Juo grįžta virš 800 amerikiečių.

Laivu atvyko ir Norvegijos sosto princesa Martha ir jos vaikai. Be to, laivu atplaukė New York Times korespondentas, Pulitzer dovanos laimėtojas, Otto Tolišius.

ANGLAI KURSTO SUKILIMUS AFRIKOJ

VICHY, Prancūzija, rugpjūčio 28 d. — Šiandie Prancūzijos vyriausybė praneša apie sukilimus Prancūzijos Afrikoj. Anot pranešimo, sukilimus sukurstė Anglija.

Vyriausybė pareiškė, jog "visos reikiamos priemonės panaudotos situacijai lokaliuoti".

Gen. Charles de Gaulle, Anglijos pripažįstamas "Laisvųjų Prancūzų" vadu, vakar pranešė, jog Prancūzų teritorijos Chad Afrikoje gubernatorių pareiškęs nusistatymą tęsti kovą Anglijos pusėje. Jis negalys pripažinti esamosios Vichy vyriausybės.

ANGLAI BOMBARDUOJA ITALIJĄ IR ABISINIJĄ

ROMA, rugpjūčio 28 d. — Vyriausioji karo vadovybė apie britų orlaivių atakas šiaurinėje Italijoje ir Etiopijoje ir apie italų lakūnų ataką ant britų aliejaus bazių Haifoje, Palestinoj.

Anglų lakūnai numetė "kebias bombas" ant Michelino, Turino provincijoje, bet nuostolių nepadarė. Pašautas vienas anglų orlaivis.

Britų bombonešiai atakavo Libijos uostą Derna, kur susprogdintas Italijos krovinių laivas. Be to, anglų bombos sprogo ant ligoninės Haron, Abisinijoje ir ant ligoninės Dėseje, kur 8 žmonės žuvo ir 20 sužeista. Massaua, Eritrejoj, atakoj žuvo devyni kaliniai.

Nuo birželio 10 dienos italai puolė Haifą keturis kartus, matomai, norėdami supalyžuoti Viduržemio jūroje Anglijos laivus ir orlaivius.

ITALAI PUOLĖ PORT SAID

KAIRO, Egiptas, rugpjūčio 28 d. — Anglijos laivyno komunikatas sako, jog italų orlaiviai anksti rytą bombardavo anglų laivyno bazę Aleksandrija ir Port Saidą, šiaurinėje įėjimo į Suez kanalą nepadarė ir nėra gyvybės aukų.

Port Saidas bombarduotas pirmą kartą nuo karo pradžios, nors Aleksandrija italų orlaiviai yra puolę labai dažnai.

Pasitarimuose Ribbentropas ir Ciano

Konferencijos su Hitleriu

SALZBURG, Vokietija, rugpjūčio 28 d. — Šiandie savo Berchtegaden rūmuose Hitleris konferavo su ašies diplomatais. Po konferencijų diplomatai išvyko Vienon, kur jie bandys sutaisyti Vengriją ir Romuniją.

Šiandie Romos-Berlyno ašies užsienio ministrai Ciano ir Ribbentropas papėtavo su Hitleriu ir paskui orlaiviu išvyko į senosios Austrijos sostinę Vieną, kur jie susitiks Romunijos ir Vengrijos užsienio ministrus.

Nors dėl paskutiniųjų įvykių, atrodo, jog Maskva irgi nemažiau susirūpinus Romunijos ir Vengrijos ginčų pasekomis, bet konferencijon Rusijos atšovai nepakviesta.

NEBUS PRIEVRTOS

Romos-Berlyno ašies kalbėtojai primygtinai pažymėjo, jog nebus daroma jokio spaudimo, kad Romunijos ir Vengrijos atstovai pasirašytų iš anksto sudarytą sutartį. Tačiau jie davė suprasti, jog ginčas tarp Romunijos ir Vengrijos turi būti išspręstas kaip galima greičiau.

Pasitarimuose, kurie vyks Ribbentropui ir Ciano dalyvaujant, bus Romunijos užsienio ministerio Mihail Manoilėscu ir Valerie Pop ir Vengrijos užsienio ministeris Stephen Csaky ir jo patarėjai.

CIANO PAS HITLERĮ

Prieš išvykstant Vokietijos ir Italijos užsienio ministrams į Vieną, Ciano apsilankė pas Hitlerį privatinėje konferencijai.

Anot DNB, oficialiosios vokiečių žinių agentūros, jie svarstė "bėgamuosius reikalus" ir vėliau Ciano, Ribbentropas, feldmaršalas Keitel, Reicho spaudos šefas Dietrich ir Italijos ambasadorius Alfieri pietavo su Hitleriu.

Po pietų abu užsienio reikalų ministrai, Alfieri ir von Macksensen, Vokietijos ambasadorius Romai, išvyko orlaiviu į Vieną.

Šiuo laiku dėmesio centrą Berlyne užima ne karas su Anglija, bet įvyksiantieji pasitarimai.

Britai atmūsė nacių ataką

LONDONAS, rugpjūčio 28 d. — Aviacijos ministerijos pranešimu anglai šį popietį pašovė šešis vokiečių orlaivius, kai jie Kento pakraščiui mėgino prasiveržti į Londoną.

Oficialieji slugsniai praneša, jog šios dienos kovose pašauta bent penkiolika vokiečių orlaivių.

(Vokiečių pranešimai sako, jog prie Temzės žiočių bombarduota aerodromas ir kovose žuvo aštuoni anglų ir trys vokiečių orlaiviai. Aerodromas sunaikintas).

NAKTIES ATAKOSE ŽUVO 10

Nakties atakose, kurios vyko Skotijoje ir Valijoje žuvo bent dešimt žmonių ir pašautas vienas vokiečių orlaivis.

Numesta didelis skaičius sprogstamųjų ir padegamųjų bombų, bet vyriausybė praneša, jog nuostoliai padaryta tik gyvenamiesiems namams. Londone žuvusių gyventojų nėra.

Oro atakos alarmai Londone paskleista 9:30 val. vakare ir apie 1 val. ryto. Virš sostinės perskrido keletas orlaivių, bet bombų nenumesta.

VARTOJA GASOLINO BOMBAS

Atakose vokiečiai naudoja daugiausia padegamąsias bombas, tačiau anglai sakosi, jog kilusieji gaisrai tuojau užgesinami. Šiuo laiku vokiečiai vis pradeda vartoti gasolino bombas, kurios sprogdamos padega esamą jo gasoliną ir praplečia gaisrų pavojų.

Padegamosios bombos pataikė į dvi bažnyčias vienam pietrytinės Anglijos miestelyj.

MILIJONO DOLERIŲ AUKA

Šiandie ministeris pirmininkas Churchill pasiuntė padėkos telegramą John W. McConnell, Montreal Star savininkui, už vieno milijono dolerių dovaną nupirkimui orlaivių. Šie orlaiviai bus pavadinti "McConnell's squadron".

Admiralitetas praneša, jog žuvęs 670 tonų submarinas Spearfish, kuris balandžio 11 d. torpedavo vokiečių karo laivą Admiral Scheer.

DRAUGAS

424 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily, except Sundays
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — \$1.00.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Three Months — \$2.50; One Month — \$1.25.
Single Copy — 1 cent.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

DRAUGAS

Išleista kasdien, išskyrus šventadienius.
Skelbimų kainos pristatomos atskirai.
Prenumeratos Kaina: Junt. Amerikos Valstybės: Metai — \$6.00; Pusei Metui — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — \$1.00. Kitose valstybėse prenumerata: Metai — \$7.00, Pusei Metui — \$4.00, Pavičiaus numeris — \$1.25.
Bendrądarbiams ir korespondentams raštų negašina, jei nepašalinsite tai padaryti ir nepristatysite tam tikrai pašto ženklų. Redaktorius pasiliko sau teisę taisyti ir trumpinti visus pristatytus raštus ir ypač korespondencijas su savimi nuožniomis. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinine), paliekant didelius tarpus patalysimams, vengiant polemikos ar asmeninių. Paspauskite korespondencijas laikraštinėms nešėms.
Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Ieško Kaulo "Meškai"

Tarp Rumunijos ir Sovietų Rusijos armijų įvyko rimtų susirėmimų, kuriuose žuvo šimtai karių ir vienoj ir kitoj pusėj.
Šiuo įvykiu susirūpino ir Berlynas ir Roma. Norima užgnaušti beįsiveržiantį naują karo vulkaną pradžioje.
Balkanų valstybių padėtis yra labai opi. Ten daug neužgydomų žaizdų. Tarp daugelio tų valstybių esama senų teritorinių ir kitokių ginčų.
Tuo tarpu Berlyno ir Romos asis nori išspręsti esamus ginčus tarp Rumunijos ir Vengrijos. Dėl to ir pašaukti jų vyriausybių atstovų pasitarimai.
Galimas dalykas, kad laikinai pavyks sutaukinti rumunus su vengrais. Bet ar to užteks?

Ligšiol Balkanų klausimu buvo daug kalbėta, bet mažai kas daryta. Jis buvo per daug opus ir per daug yra didžiųjų valstybių, kurios juo yra labai interesuotos. Ten savo nagus norėtų įkišti Italija, Vokietija, Rusija, nekalbant jau apie Angliją.
Šiuo laiku daugiausia privengiama Sovietų Rusijos, kuri Rumunijos dalį jau yra atplėšusi ir laukia tinkamo momento daugiau ką pasigrobti.
Bijoma, kad tas momentas jau yra atėjęs. Sovietų Rusija pasigrobė Baltijos kraštus ir ten sutraukė dideles karo jėgas, įsistiprino.

Tai vienas ženklas, kad sovietai prie ko tai rengiasi.
Nekartą politikų ir karo ekspertų buvo rašyta kad Stalinas rengiasi į karą, bet ji ir atvirai stoti nesiskubina. Jis laukia, kuris iš kariaujančių pradės pirma silpnėti. Jei Anglija, jis paskelbs karą Anglijai, Vokietija — Hitleriui. Jis gerai žino posakį — kur du pešasi, trečias naudojasi.

Dabar jau yra aišku, kad Hitleriui jo suplanuotas didysis blitzkriegas į Angliją nepavyko. Angliai nacių sekmingai atmuša ir net patys dar puolimus ant Vokietijos miestų, net ant paties Berlyno. Anglija ir pašalinės pagalbos vis daugiau susilaukia.
Tą visą Stalinas mato. Ir kuo labiau Hitleriui nesiseks, tuo mažiau Sovietų Rusija skaitysis su Hitleriu ir dės pastangų, kad kuo daugiau sau svetimų žemių ir svetimo turto prisiplėsti. Hitleris gali pasidaryti be gėgės staliną priversti pildyti pernai padarytas su juo sutartis. Stalino ir Hitlerio pernyktis pasibūčiavimas gali netekti jokios prasmės.

Dėl to šiomis dienomis įvykusieji susirėmimai tarp rumunų ir sovietų armijų gali būti Stalino žygio prieš Vokietiją pradžia.

Ir aišku, kad šaukiamoj Romos-Berlyno asies konferencijoj ne tiek jau rūpės išlyginti esamus nesutikimus tarp rumunų ir vengrų, kiek bus ieškoma "atliekamo kaulo" Rusijos meškai, kad ji tuo tarpu dar nusiramintų.

Garsi Rašytoja Katalikė

Plačiai žinoma norvegė rašytoja Sigrid Undset atvyko į Ameriką per Vladivostoką. Ji buvo priversta išbėgti iš savo tėvynės (Norvegijos), kurią Vokietijos naciai užgrobė. Jos sūnus yra žuvęs mūšyje su naciais.

Atvykusioji į Dėdės Samo kraštą viešnia yra katalikė. Ji nerėjo katalikybėn po ilgą studijų, po giliausio įsitikinimo, kad tikroji Kristaus Bažnyčia yra Katalikų Bažnyčia. Už savo puikius raštus gonia Sigrid Undset yra laimėjusi Nobelio dovaną. Jos veiklas "Kristin Lavransdatter" yra priskaitomas prie garsiausių pasaulio novelių.

Rengiasi

Kas sakė, kad šio krašto apsauga nėra stiprinama. Yra pastatoma karo reikalinga ir mėsos po šimtą milijonų lėktuvų, kurie skrenda į valandą po penkis šimtus milijū. Be to, yra statoma naujų karo laivų, užsakoma ginklų ir t.t.

Ir gerai.

Priešai, matydami tinkamą Dėdės Samo prisirengimą reikale apsiginti, nei nedrįs prieis jį savo ranką pakelti.

"Mūsų Laikraštis" Išleina, Bet...

Lietuvos Katalikų Veikimo Centras bolševikai jau prieš keletą savaitių uždarė. Tačiau centro leidžiamas "Mūsų Laikraštis" dar išėjo. Redaktorių pasirašo Petras Gailiūnas, leidėjas — P. Gailiūnas ir Alf. Misevičius. Bet "Mūsų Laikraštis" nebeisrodo, kad jis būtų katalikiškas laikraštis. Jis, kaip ir visi kiti laikraščiai, yra priverstas dėti Maskvos agentų propagandines kalbas, žinias; taip pat yra priversti rašyti ir dėti straipsnius prieš savo ištikimus. Žinių iš Lietuvos katalikų gyvenimo visai jau nebeleidžiama dėti.

Buvusio "Mūsų Laikraščio" redaktorių kun. Barauskas yra išbėgęs nuo bolševikų teroro į Vokietiją, kur drauge su kitais pabėgėliais iš Lietuvos kenčia vargą ir skurdą ir laukia skubios Amerikos letuvių pagalbos.

APŽVALGA

Viską Atėmė

Bolševikai gūriasi, kad Lietuvos žmonės 99 nuėmė "balsavo" už jų valdžią (jų pačių laikraščiai rašo, kad vienoj vietoj balsavo net 136 nuėmė), tačiau, kaip pastebi "Nėmė", toji "valdžia" rado reikalinga tuoj atimti žmonėms visas teises. Toliau "N." rašo:

"Devyniasdešimt-devyni nuėmėčiai balsavo už valdžią (visi ministrai buvo kandidatai), bet ta valdžia rado reikalinga tuoj atimti savo balsuotojams visas teises!
"Ne gana to, kad ji panaikino pilietines žmonių teises — sakytum, kovai su "buržuazija". Bet ji taip pat atėmė darbininkams teisę streikuoti — ir net teisę "kurstyti" prie streikų!

"Ir išleisdui šituos drakoniškus laisvės suvaržymus, ta "liaudies vyriausybė" padarė patvarkymą, kad už "kiršinimą vienos gyventojų dalies prieš kitą" žmonės gali teisti karo teismas, ir jįsai gali juos bausti mirtim.

"Ką reiškia "kiršinimas vienos gyventojų dalies prieš kitą"? Šitoks nusidėjimas gali apimti bet kokios rūšies politinę agitaciją. "Liaudies vyriausybė" už tokių nusidėjimų nusikaltimą dekretavo mirties bausmę.
"Maskvos komunizmas, vadinasi, atnešė Lietuvos darbininkams streikų uždraudimą, o plačiajai Lietuvos liaudžiai — visų civilinių teisių atėmimą ir mirties bausmes.

"Jeigu šitokią "laime" Lietuvos žmonės gavo, pirma negu Lietuva buvo susovietinta ir prijungta prie Stalino imperijos, tai galima įsivaizduoti, kokiame "rojuje" jie gyvena dabar!"

Bando Susiorganizuoti

"Amerika" rašo: "Paskutiniu laiku tautininkiška visuomenė, ar bent jos kai kurie vadai, suskato tauriau susijungti, sudaryti vieną sąjungą, kuri galėtų kalbėti ir veikti vieningos grupės vardu. Jie rugsėjo 1-2 dd. Philadelphijoje šaukia suvažiavimą, kuriame turės būti sudarytas centras, vieni-janti bei jungianti jėga. Šias pastangas tik sveikinti tenka, nes vadinamoje liberališkoje-tautininkiškoje visuomenėje nebuvo vieningumo, nebuvo pripažintos vadovybės.

"Ta pačia proga pasakytina, kad tautininkai netiksliai save vadina vidurio srove. Mums atrodo, kad visuomenės ar tautos vidurį sudaro tie žmonės, kurie išpažįsta visiškai pilnutinio žmogaus ugdymą, kas be tautybės ir tikybės neįmanoma. Liberalai tautininkai, palikdami tikybą nuošaliai, išsitraukia iš vidurio ir daro žingsnį į šalį, ir dešinę, kaip kita visuomenės dalis, socialistai, daro žingsnį į kitą šalį, į kairę. Katalikų visuomenė kaip tik stovi pačiame viduryje.

"Svarbiausia, kad tautininkai, pagaliau, susiorganizuotų, kad jie būtų drausminga grupė, su kuria būtų galima tartis ir naudingai veikti Lietuvos gerovei.

KAIP TAI ĮVYKO

Kai Lietuvos vyriausybė pergerbt Lietuvos valstybinę ne-reitų metų spalį 10 d. pasirašė su Sovietų Sąjunga tarpusavio pagalbos sutartį, lietuvų visuomenėje jau tada dūmė: Kilo didelis susirūpinimas dėl valstybės ateities. Tiesa, ta pačia sutartimi Lietuva atgavo savo sostinę Vilnių, dėl kurio visa lietuvų tauta iš-tvermingai per beveik 20 metų kovojo. Plačiosios gyven-tojų masės džiūgavo, nes iš-svajotasis Vilnius grįžo prie motinos — tėvynės. Bet kar-tu akileisnioji visuomenės da-lis statė nieko gero nežadan-tį klausimą: Ar Maskva lai-kysis pasirašytosios sutarties? Visus kankino mintis, kad į-sileistosios raudonosios armijos dalys gali iš Lietuvos jau nebeišsidauginti. Pagaliau, Lietuvai padovanotoji medaus statimaitė — Vilnius buvo su-gadintas gerokai deguto šauk-štu: neabejotinai lietuviška Švenčionių apskritis pasiliko anapus Lietuvos sienų.

Bet patriotinė lietuvų vi-suomenė suprato, kad Lietu-vos vyriausybė netarė jokių pasirinkimo. Vokietijai susi-tarus su Sovietų Rusija, Lie-tuva norom nemorom turėjo skaitytis su Maskvos reikala-vimais. O čia dar radosi ga-limybė atgauti Vilnių! Tad visos aukos atrodė esančios vertos to didelio laimėjimo, kurį reiškė Vilniaus atgavi-mas. Dang svėrė ir ta aplin-kybė, kad per Maskvos dery-bas Lietuvos delegacijos na-riams Kremlio galūnėms iškil-mingai pasižadėjo "išsikūti" Lietuvos vidaus reikalus ir

gerbti Lietuvos valstybinę ne-priklausomybę. Patį Staliną užtikrino, kad Maskvos duo-pusio žodis būsiąs šventai pil-tuvų visuomenėje jau tada dūmė.

Pasklidus žiniai, kad Vil-nius grįžta prie Lietuvos, lai-kinosios sostinės Kauno visuo-menė spalį 10 d. surengė džiūgavimo demonstracijas. Į gatves pasipylė tūkstančiai žmonių. Ejo organizacijos, ei-senoje dalyvavo šiaip pilie-čiai. Kažkaip savaime eisena nukrypo Laisvės alėja į Vil-niaus gatvę ir nužygiavo į Prezidentūrą. Balkone pasiro-dė Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, o kartu su juo ir kiti vyriausybės na-riai. Minia kėlė ovacijas, "va-lio" šauksmams nebuvo galo. Tik staiga iš minios išsisky-rė kažkoks vyras, apsuptas kelių dešimčių žydų. Niek-o nelaukdamas, jis išdrožė pra-kalbą, kurioje reikalavo "liau-dies vyriausybės". Girdi, "to-kia Lietuva" neturinti teisės eiti į Vilnių...

Vyras, kuris pasakė šią pra-kalbą, vadinosis Justas Palec-kis. Po jo prakalbos kilo šoks toks sumišimas, bet mažai kas atkreipė į jo pasakytus žodžius rimtesnį dėmesį. Ar verta gundinti bendrą giedrą nuotaką dėl kažkokio išsišo-klio? Paleckis su savo žyde-liais vėl susimaišė su minia. Turbūt, niekam nė neatėjo į galvą, kad po 8 mėnesių tas pats Justas Paleckis bus Lie-tuvos nepriklausomybės duo-pkasy...

(Bus daugiau)

Naciai Dirbdina Naują Pabuklą

Amerikos korespondentai praneša, kad Berlyne ir vėl plačiai kalbama, būk naciai Kruppo fabrikuose dirbdina naują sensacinį karinį pabūk-lą. Sako, tas naujas pabūk-las būsiąs panaudotas prieš Angliją jai užduoti "galuti-ną" smūgį.

Prieš pat vokiečių kariuo-menei įsiveržiant Prancūzijon korespondentai patyrė apie kokio tai slapto pabūkto dir-bimą. Bet kaip Prancūzija buvo nugalėta, apie tai nieko nebuvo girdima.

Dabar vokiečiai kalbą, kad figureris Hitleris neseniai at-lankė baroną Krappą von Boh-

len und Halbach jo 70 metų gimimo sukaktuvių proga. Flureris su Kruppe kalbėjosi tik apie pusvalandį, o tris va-landas jis praleido lankyda-mas fabriky skyrus. Jis ap-lankė ir slaptą skyrų, kur jo (Hitlerio) skirtas inžinie-rus E. F. Mueller dirba įvai-rūs slaptus karinius ginklus. Fabriky darbininkai Mueller vadina "Mirties angelu".

Mueller yra 50 m. amžiaus. Hitleriui patariant jis 1934 metais pradėjo dirbti Kruppo fabrikuose. Jam darbe pade-dą dar kiti trys inžinieriai, kurie ilgą laiką fabriky rūbų neapleidžia. Šį kartą, kiek

Skerdyklų Ožys Ir Balšavikai

Prieš tris metus pasitaikė man proga būti Chicago, kno-sinosios sostinės Kauno visuo-menė spalį 10 d. surengė džiūgavimo demonstracijas. Į gatves pasipylė tūkstančiai žmonių. Ejo organizacijos, ei-senoje dalyvavo šiaip pilie-čiai. Kažkaip savaime eisena nukrypo Laisvės alėja į Vil-niaus gatvę ir nužygiavo į Prezidentūrą. Balkone pasiro-dė Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, o kartu su juo ir kiti vyriausybės na-riai. Minia kėlė ovacijas, "va-lio" šauksmams nebuvo galo. Tik staiga iš minios išsisky-rė kažkoks vyras, apsuptas kelių dešimčių žydų. Niek-o nelaukdamas, jis išdrožė pra-kalbą, kurioje reikalavo "liau-dies vyriausybės". Girdi, "to-kia Lietuva" neturinti teisės eiti į Vilnių...

Rudmargio ožio vedimas avių piovinui, tikras gyvenimo paveikslas iš Brooklyn'o, Chicago ir dar kitur bolševikų veikimo. Jie vartoja minė-to ožio metodą. Jie ragų ant galvos, kol kas, dar neturi,

nei skambalo po kaklu nene-šioja, nes jo labai bijo, bet skambalą atstoja jų liežuvi. Rudmargis ožys skambalą pa-dėgina avis nešti kailius į skerdyklas. Balšavikai liežu-viu ir per savo spaudą drasi-na ir veda neatsargius žmo-nes prie visuotinos ištvirtelių vergijos.

Mums, lietuviams, laikas rimtai apie tai pagalvoti. Vi-siems žinoma, kas mūsų bro-lius tėvynėje, Lietuvoje, į var-gą ir vergijos bevilten nuve-dė. Tai mukerų judožiški lie-žuvių barškinimai. Tą pačią purviną propagandą ir čia vartoja, gal, dar ir daugiau, nes čia daugiau laisvės turi. Saugumo atžvilgiu, tikrai jie jaučiasi kaip čigonas už tvo-ros, arba rudmargis ožys Chi-cagos skerdyklose, Bet kada nors, kaip ir tam ožiui, ateis galas. Ateis laikai grįžimo į pažadėtą pataisos vietelę, nes ten Juozas laukia savo pakly-dusių ožių su ištiestomis ran-komis, bet kieta širdimi ir žvėriška meile, kad juos pri-glaudus po raudonu vergijos škurliu.

Avelės, būkite atsargios! Neklausykite Markso ožių blio-yimo, nes jūs papulsite į di-delį trubelį. Papuolus į tavorę čio Juozo globą, bus labai daug nusiminimo ir verksmo.

A. Morkus

sužinota, Mueller užimtas kaž-kios patrankos gaminimu. Sunku tikėti, kad būtų dir-bama kas nors sensacinio. Nes jei būtų tiesa, tai apie tai ne-būtų jokių kalbų. Galimas daiktas, naciai baugina an-pažįstamos pilietinės teisės. jimo pasiduotų, nes Vokieti-jai išsenka karinės jėgos.

Kat. Bažnyčia Norvegijoje

Ryšum su karu šiaurėje, prisimenama Norvegijos reli-ginė padėtis. Iš 2,800,000 gy-ventojų Norvegijoje yra tik 2600 katalikų, kiti protestan-tai. Protestantizmas čia įves-giausia.

tas 1536 m. daugiausia re-miantis valdančiųjų įtaka ir jėga. 1887 m. Norvegijoje buvo 6 katalikų bažnyčios, 8 prad. mokyklos ir 21 kuni-būtų jokių kalbų. Galimas daiktas, naciai baugina an-pažįstamos pilietinės teisės. jimo pasiduotų, nes Vokieti-jai išsenka karinės jėgos.

Mes dažnai paniekiname tai, kas yra mums naudin-giausia.

Kanados — J. A. Valstybių jungtinis apsaugos boardas, pirmą kartą susirinkęs į posėdį Ottawa m., Ont., Kanados sostinėje. Boardą sudaro 8 amerikiečiai ir 7 kanadiečiai. (Acme telephoto)

ŠVENTO KAZIMIERO AKADEMIJA

SESELIŲ KAZIMIERIEČIŲ VEDAMOJI AUKŠTESNIOJI MERGAIČIŲ MOKYKLA, 2601 WEST MARQUETTE ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Akademija aukštai pasižymėjusi ir III. Valstybės Valdžios užtvirtinta **MOKSLO, MENO ir DOROS** istaiga.

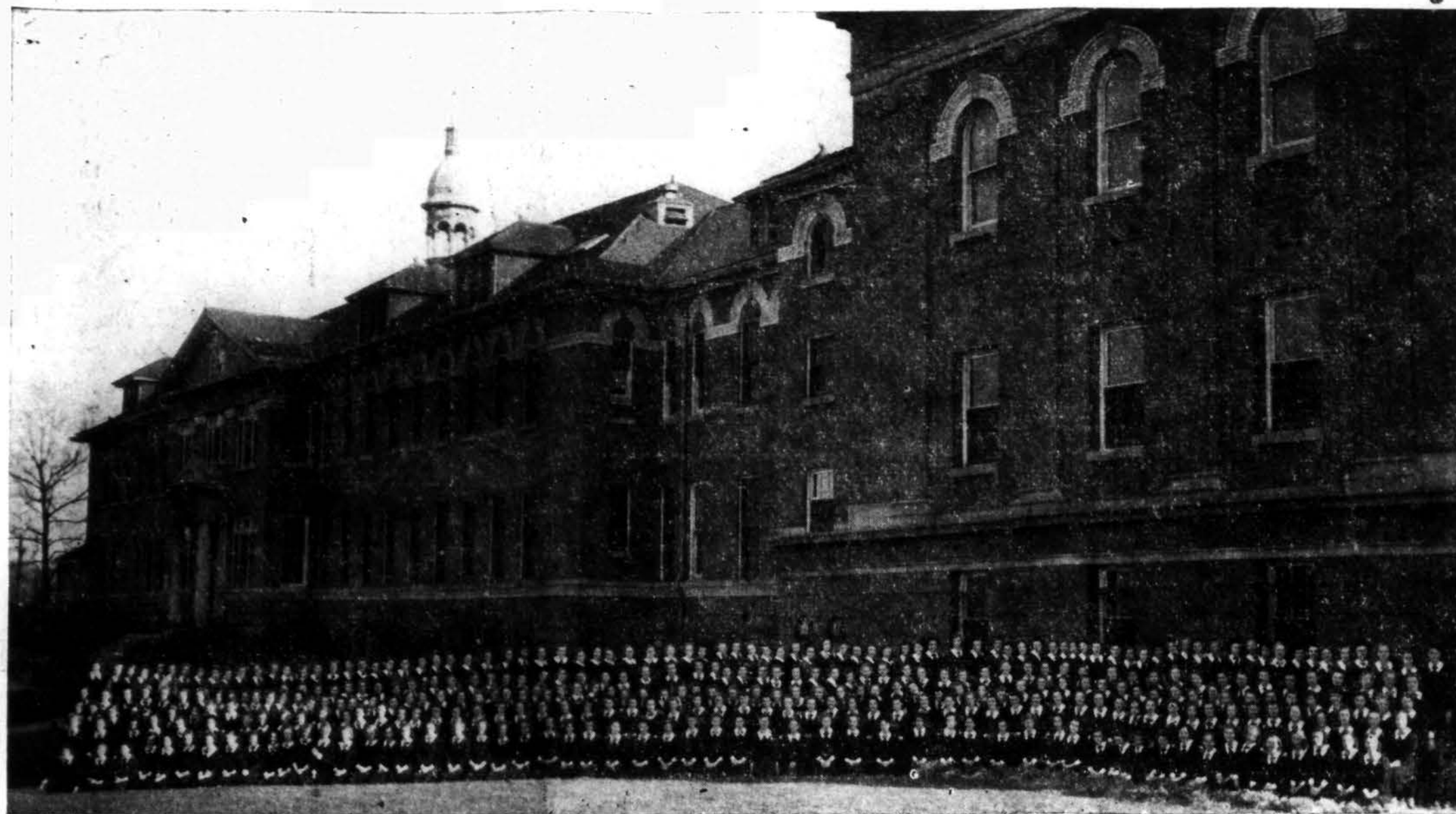
Čia mergaitės ypač lietuviškos pasiruošia į kultūringą lietuvių katalikų gyvenimą. Mokslo programa plati ir įvairi. Su bendru klasiniu bei akademiniu išsilavinimu duodami šie kursai: stenografijos, mašinrašio, knygvedystės, namų ruošos — siuvimo, virimo; pašybos, dramos; taip pat duodami specialūs kursai muzikoje — instrumentalinė — pianas, vargonai, dudos, stygos ir vokalinė — balso lavinimas.

Knygynas, fizikos ir chemijos laboratorijos puikiai įrengtos. Biologijos kabinetas turiningas gyvais pavyzdžiais, modeliais, paveikslais.

Ypatingai švelni dvasia bei draugiški mergaičių santykiai jaukina Akademijos gyvenimą. Jaunose sielose pasilėpusios iniciatyvos ir kūrybinio darbo pajėgos, akademijoje išskyla aukštą ir išsibulina plačioje socialių veikimų dirvoje. Sodalija — gyviausias akademijoje veikimo šaltinis, duoda kiekvienai mergaitei progą išsilavinti visapusiškai visuomeniniam gyvenimui — Dievui, Artimui, Tėvynei.

Mokslas akademijoje prasideda š. m. rugsėjo mėn. 9 d. su šv. Mišiomis 9:00 val. ryto.

Registracijos priimamos kasdien. Platesnės informacijos gauti galima paskambinti telefonu: Prospekt 0090.

Šaunus akademijos auklėtinių būrys.

Raštinės pratybos.

Vienas vaizdų iš "Pelenės" operetės.

Biologijos mokytoja S. M. Fidelija dėsto klasei žmogaus organizmą.

Akademikės — virėjos "Margučius" dažo.

1. Trofėjų laimėtojos "Saugumo" konteste.
2. Stygų duetas.
3. Gabi siuvėja.
4. Lotynistės pratybose.

1. Lietuvaitės garsina savo "Aidus."
2. Svarbu ir miela lietuvaitė susipažinti su Lietuvos rašytojais.

1. Daigsto, siuva ir matuoja.
2. Tapytojos kuria originalius vaizdus.

LIETUVIŠKOJI TAUTINĖ INDIVIDUALYBĖ IR AMERIKOS LIETUVIS

rašo P. B.

(Tęsinys)

Lietuvių katalikų susiorganizavimas yra pilnutiniausias ir plačiausias apėmęs Amerikos lietuvių mases. Dar vis didėjančios neįkainojamos vertės vien tik lietuvių atžvilgiu buvo kazimieriečių, pranciškiečių, marijonų vienuolynų provincijų įkūrimo pastangos. Iš Amerikos lietuvių tik katalikai išlaiko kelis šimtus pradžios mokyklų, kelias aukštesnes ir aukštąsias mokyklas, kuriose vyksta tautiniai ir religiniai principais pagrįstas jaunimo ugdymas. Per parapijas, laikraščius, savišalpos draugijas organizuoti katalikai išugdo aukštos tautinės ir moralinės vertės asmenybes ir tuo būdu iškelia lietuviškosios kilmės garbę. Amerikos lietuvių katalikų veikimo dirva išsiplečia sąryšy su egzistuojančiomis minėtomis krašutinių pažiūrų organizacijomis. Ir dabar aktualus yra kan. F. Kemšio pasiūlymas bei pareidavimas, būtent:

„Jeigu Amerikos tautininkai ir liaudininkai įstengtų rimčiau pradėti žiūrėti į Katalikų Bažnyčią, į jos ne tik didžiulę dorinąją jėgą, bet taip pat ir milžinišką potencialinę jėgą ir lietuvių palaimą kaimo reikalui; jeigu jie pajuskiškas parapijas ir mokyklas; iš antros pusės, jeigu katalikų kunigai įvairiais galimais būdais palengvintų jiems grįžti į bažnyčias — tuomet, be abejo, susidarytų naujas, ir taisyklas, pagrindas sekmingam tautiniam darbui mūsų išsivijoje. Susidarytų bendras tautinis frontas, kunigams — jų parapijoms ir mokykloms atėitų į pagalbą naujų inteligentiškų jėgų.“ („Naujoji Romuva“, 1936 m. nr. 16, 677 p.).

Daugiau ar mažiau reikšmingos buvo Vilniaus Vakarų Sąjungos, Draugijos Už sienų Lietuviams Remti (DULR), žurnalo „Pasaulio Lietuvio“, Kūno Kultūros Rūmų, su Amerikos lietuvių organizacijomis bendradarbiaujančių Lietuvos organizacijų, pagal galimybes tinkamai pasiruošusių lietuvių

veikėjų ir daugelio kitų įstai-gų bei asmenų pastangos su-telkti Amerikos lietuvių lie-tuviškajame darte. Dideliu paskatinimu dirbti lietuvių dar-bų bendromis jėgomis bu-vo Pasaulio Lietuvių Kongre-sas (1935 m.), Tautinė Spor-to Olimpijada, chorų ir spor-tininkų vizitai bei revizitai. Ant tautiškiausių lietuvių or-ganizacijų pagrindų galėjo būti galutinai realizuotas ore pakibęs Pasaulio Lietuvių Są-jungos įkūrimas, kaip viso pasaulio lietuvių socialinės bendruomenės ir jos autorite-to vykęs įkūnėjimas. Tada Amerikoje būtų buvę vienas ar keli tos sąjungos regijoni-niai padaliniai. Tokiose sąly-gose nebūtų likę tik tuščiuose žodžiuose būtinas Ameri-kos lietuvių archyvo įsteigimas (tuo būdu būtų apsaugo-ti lietuvių kultūros indėlio A-merikoje pėdsakai), nuolatinis Lietuvos gyvenimą vaiz-duojančių parodėlių, suorga-nizavimas pastovios ir pilnos lietuvių autorių leidinių bib-liotekos įsteigimas (tokia bib-lioteka būtų be galo brangi; dabar). Amerikos lietuviams turi būti visuomet aktualu panaudoti visas galimybes lie-tuvių darbo centralizavi-mui. M. Lipčius viename sa-vo straipsnyje „Pasaulio Lie-tuvių“, panagrinėjęs veiki-mo klausimą, pasisako:

„Viską suglaudę gauname tokią išvadą: 1. Kad užsienio lietuvių rėmimo ir šelpimo darbas geriau sektųsi, reikia visą jį atlikti tik per tyčia tam reikalui skiriamą ir visų pasitikię turinčią DULR organizaciją. 2. Tose vietose, kur veikia daugiau užsienų lietuvių organizacijų, jos turėtų susiburti į komitetus, kurių uždavinys būtų tinkamai paskirstyti gaunamą paramą ir gerinti tų organizacijų bendrą lietuvišką veikimą.“ („Pasaul. Lietuvio“, 1940 m. nr. 6, 728 p.).

Tai buvo labai aktualu, bet tam realizuoti reikėjo ir reikia nuo lietuvių darbo izoliuoti gydymo reikalingus dvasios ligonius, kurių dar vis turime atskirų asmenų ir organizacijų pavidalą.

(Bus daugiau)

Trockio žudiko draugė Sylvia Ageloff iš New Yorko. Ji yra arekte Mexico City, Meksikoje. (Acme telephoto)

TVARKYS GARSIJŲ LIETUVIŲ KAPUS

Kai kurių žymių lietuvių kapai apkeisti, netvarkingai apžėlę, kas daro nemielą įspūdį. Daugelio tų kapų iki šiol netvarkė nei giminės, nei kas kitas. Paskutiniu metu suskantama juos aptvarkyti. KVC ir ateitininkų „Šatrijos“ draugija imasi iniciatyvos tvarkyti Kauno kapinėse palaidotų katalikų veikėjų kapus. Ateitininkės ir pavarininkės jau aptvarkė Vinco Dovydaičio kapą. Valsty-

bės teatras tvarkys Sasnausko ir Vaiškaus kapus, Liet. kalbos dra. — Būgos, Jablonskio ir Jauniaus, Kriškės. Darbininkų sąjunga — Vyt. Endzulaičio kapą ir t.t. Reikia laukti, kad ir provincijos inteligentai, organizacijos ir mirusiųjų giminės pasirūpins tvarkyti jų miestelių palaidotų žymiųjų lietuvių kapus.

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT.

SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIS
Suvirš 20 metų praktikuojantis
Mūsų Garantavimas:
Palengvina akių įtempimą kas 15 min. priežastinai galvos skaudėjimo, migrenos, akių įtempimo, nuovargio, skaudama akių karštį, atsilaisvina trumparegystę ir toliaregystę. Priešgaisras teisingai akinius. Visose atstatytose užsienio akinių daromose su elektros, parodančia užsienio kiai. Specialūs atvejo atkretolama mokyklų vaikams. Kvalitūs akys atstatomos.
Valandos: nuo 10 iki 5 val. vak.
Nedėlionis pagal sutartį.
Daugely atstatimų akys atstatomos be skausmo. Kainos pigios kaip pirminės.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas YARds 1273

Būkite Malonūs SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jias, išsiskandami išsiskandinti jas moderniausia metodu, kuriu regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO priirinkime akinius, kurie pašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas CANal 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

1942 M. TARPAT. EUCHARISTINIS KONGRESAS BŪSIAS IŠPANIJOJE

Gen. Franco pranešė, kad sekantis tarpt. eucharistinis kongresas numatomas suaukti Sevilijoje, 1942 m.

PLATINKITE „DRAUGĄ“

NAUJAS APAKĖTAS AKINIAMS PRITAIKINT

Budriko Rakando Krautuvėse rasite patyrusį akių daktarą (optometristą), kuris pritaikins jums akinius. Teisingas ir geras patarnavimas. Akių egzaminavimas dykai.

1941 Metų Radios iškrautos ant parodos. \$95,000 vertės gerų rakandų stakas. Flektikinės Ledaunės, Pečiai, Karpetos. Teisingos Kainos.

Lengvi Išmokėjimai.

Dėl teisingo radio patarnavimo šaukite: YARds 3088.

JOSEPH F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409-11 ir 3417-21 South Halsted Street

BUDRIKO PROGRAMAI:
WCFL — 970 kil. Sekmadienio vakare 9 val.
WHPC — 1420 kil., Ketvirtadienio vak 7 val.

Remkite Lietuvišką Žyduką

NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR CO.

Wholesale 4707 So. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šeštadieniais: 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 S. Halsted Street

Telefonas: Hemlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso Valandos:
Po piet — 1 iki 3; Vakara 7 iki 9
Sekmadieniais suigy sutarties

Phone Cicero 4276
DR. P. AIKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 10-12 rytė, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet,

Telefonas CANal 7329
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9 ir pagal sutartį.
Sekmadieniais taipgi pagal sutartį.
Res. telefonas DEWay 0434.

Tel. Cicero 1484
DR. S. K. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 1305 Gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak. ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuvio)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2421

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROverhill 0617
Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėlionis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOLIS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėlionis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Tel. DEPhile 7289

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. CANal 5969
DR. WALTER PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1-4 ir 6:30-8:30 vakare
ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN — SURGEON
Ofiso: 2158 W. Cermak Rd.
Tel. CANal 2345
Val.: 2-4 ir 7-9
Res.: 7004 So. Fairfeld
Tel. HEMlock 3150

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais.
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4031 So. Ashland Avenue
Tel. YARds 0994
Res. Tel. PLaza 3200
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėlionis nuo 10 iki 12 val. diena

Tel. YARds 5567
DR. FRANK C. KWINN
(Kviecininkas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1631 West 47th Street
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8:30 v. vakare
ir pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR
(Beinaranskas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — WENTworth 1612.
Iles. — YARds 3955.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet. 7 iki 9 vakare.
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
Arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.

Burke Motor Sales Co. DE SOTO -- PLYMOUTH

CHICAGO'S MOST RELIABLE NEW CAR DEALER

Trade-ins on New Plymouths and De Sotos are swamping us! Therefore We Are Offering Our Tremendous Used Car Stock At REAL BARGAIN PRICES.

BUICKS — 1939-38-37-36, Sedans. Prices as Low as:
All have Heaters and Trunks — some with Radios.....\$395.00

CHEVROLETS — 1939-38-37-36, Sedans.
All have Heaters and Trunks — some with Radios.....\$185.00

CHRYSLERS — 1939-38-37, Sedans. These look like new...\$295.00

DE SOTOS — 1938-37-36, in perfect condition.
With Heaters, Radio and Trunk.\$275.00

DODGES — 1939-38-37. Best Buys in Chicago.
With Heaters and Radio. All have Trunks.\$295.00

FORDS — 1939-38-37, with Heater; some have Radios.\$195.00

PONTIACS — 1939-38-37-36, with Heaters, Radios, Trunks, \$185.00

PLYMOUTHs — 1940-39-38-37-36, with Heaters, Radios and Trunks. All these cars are like Brand New.\$295.00

218 cars to choose from. Every car reconditioned by our factory trained mechanics and guaranteed to be perfect throughout.

YOUR CAR DOWN — BALANCE 18 MONTHS.

Burke Motor Sales Co. DE SOTO -- PLYMOUTH

6445 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

OPEN EVENINGS

Padėti Pinigai kas Mėnesį iki 11 Dienos, Neš Nuosimtų Nuo 1 Dienos.

TURTAS VIRŠ — — — — \$5,500,000.00
ATSARGOS KAPITALAS \$360,000.00

Dabar mokam 3½% už pėdėtus pinigus. Duodam pėskolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKLEWICH, Pres.

Chartered by U. S. Government
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
TEL. VIRGINIA 1141

VAL.: 9 iki 4 p. p. Trečiad.: 9 iki 12:00 p. Šeštad.: 9 iki 8:00 v. v.

Iš kur anglis pirksite ir kiek mokėsite, geresnių anglių negausite kaip pas:—

CRANE COAL CO., 5332 S. Long Ave., Chicago - Tel. PORTsmouth 9022

POCAHONTAS MINE RUN, is geriausių mainų. Daug dulkų isimt. Perkant 5 Tonas ar daugiau — \$1.35; Black Band — \$9.50. Sales Tax Extra.

Iš Pietų Amerikos Lietuvių Gyvenimo

KUN. JUOZO JANILIONIS TRUMPA BIOGRAFIJA

(Tęsinys)

Kun. Juozas Janilionis — pedagogas. Žymų savo darbuotės laiką yra pavadęs mokykloms. Dar prieš Seminarijos laikus, vieną žiemą mokytoja Biržų „Saulės“ pradedamojo mokyklą. Kunigavimo pradžio, vokiečių okupacijos metu, sukūria keletą lietuviškų mokyklų savo gimtojo apylinkė, o Biržuose, drauge su kitais dviem iniciatoriais, „Saulės“ gimnaziją, kuriai faktinai vadovauja ir kapelionauja bei dėsto pašalinus dalykus. Susikūrus Lietuvos „Saulės“ vyriausybei paskirama pirmuoju Švietimo Ministerijos įgaliotiniu Biržų apskrityje. Vėliau kapelionauja Radviliškio gelžk. gimnazijoje ir Zarasų gimnazijoje, dėstydamas tikybą, lietuvių ir lotynų kalbas. Išėjimoj sukūria pirmąją lietuvių mokyklą Buenos Aires, kurią pavadina Tumo-Vaižganto vardu. Mokytojų suvažiavimuose skaito paskaitas, veda pavyzdines pamokas, mokyklose padeda organizuoti mokinių lavinimosi būrelius.

Visuomeninkas. — Lietuvoj darbuojasi įvairiose organizacijose, vienas kurdamas, kitas palaikydamas. Daugiausiai veikia tarp jaunimo ir moterų, kurių organizacijose nemažai yra skaitės paskaitų ir sakės prakalbų. Nesidalina ir nuo politikos. Dar vokiečių okupacijos laikais aktyviai

veikia dėl lietuvių tautos ateities; nebijo pasakyti akantams karčios tiesos į akis, dėl kurios rėt kelias bylas yra turėjęs, bet išėjo išteisintais. Susikūrus Lietuvos Nepriklausomybei priklausė Ukininkų Sąjungai, kurios laibai darbuojasi ypač rinkimų metu.

Išėjimoj tęsia organizacinį veikimą ieškodamas naujų formų, kurios atitiktų gyvenimom apytovom. Tam reikia laiko, kurio reikia daug jėgų, nors nevisados jas pateisina pasisekimai.

Pietų Afrikoj suorganizuojama pirmąją Lietuvių Komitetą, kuris 1930 m. suruošia Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą Johannesburgo mieste. Ten pat suruošia viešą paskaitą su šviesos paviekslais, kurios paklausti susirenka apie 500 žmonių, daugiausiai Lietuvos žydų.

Argentinoj, Buenos Aires, paruošia lietuvių veikimo centralizacijos įstatų, kuriais sukūriami Lietuvių Namai; organizuoja Lietuvių Katalikų Federaciją; Mergaičių Globos draugą; sporto ir šviesuomenės klubus. Sukūria iš 2000 tomų lietuvių biblioteką, kuriai knygas pats parveža iš Lietuvos surinkęs aukomis; žymių knygų dalį pagarbena ir pasiunčia Brazilijos ir Urugvajaus lietuvių bibliotekoms.

Urugvajų taip pat padeda

lietuviams organizuoti. Pastaroju laiku Brazilijoj, Rio de Janeiro, aktyviai paremia visuomeninį veikimą, kuris eina per vienatinę čia draugiją „Vilnis“.

Šiaurės Amerikoje, pabuvojimo metu, gyvu žodžiu ir per spaudą informuoja apie Pietų Amerikos lietuviškąjį išėjimą tikslu užmegsti artimesnius sąvytarpus santykius.

Lietuvos ir lietuvių vardui išgarsinti bei pakelti teikia informacijas ir rašinėja svetimoj spaudoj. Buenos Aires bedarbei darbininkijai daug padeda savo pažintimis ir rekomendacijomis.

Visuomeninėj dirvoj, ypač tarp išėjimo, kun. Juozo Janilionis veikia ryškiai ir vertingai.

Žurnalistas-literatas. Kun. Juozas Janilionis dar būdamas klieriku imasi plunksnos. Prie to paskatino žinomas rašytojas Adomas Jakštas-Dambrauskas, kurio redaguojamoj „Draugijoj“ talpinami pirmieji rašiniai-knygų recenzijos. Seminarijos laikais paruošia dialogą „Šviesos Keliai“, kuris eina „Atlety“, o vėliau atspausdinamas atskira brošiūra Biržų spaustuvėj. Tiesioginis žurnalistikos darbas prasideda 1915 m. kada kun. Tumas-Vaižgantas pasikviečia į Rygą padėti redaguoti „Rygos Garsą“.

Tais laikais parašo keletą originalių vaizdelių, bet daugiausiai verčia iš rusų ir latvių kalbų.

1920 m. Krikščionių Demokratų pirmininko kun. M. Krupavičiaus pakviečiamas redaguoti „Laisvę“. Vėliau, pasitraukęs iš redakcijos,

bendradarbiauja „Ryte“ „Lietuvos Aide“ ir kituose tautiškuose bei katalikiškuose laikraščiuose.

1926 m. būdamas užsieny, pradeda rašinėti savo kelionės išpūdžius ir spausdina juos Lietuvos periodinėj spaudoj. Apie šios rūšies raštus susilaukia pagirimo ir paraginimo juos tęsti iš Tumo-Vaižganto, Šatrijos Raganos, Vienuolio ir k. Ilgainiui keliučių aprašymui pasidaro lyg ir specialybė, ypač kad autoriui tenka daug kur pabuvoti ir įgyventi ekzotiškais išpūdžiais.

1930 m. persikėlęs į Argentiną įsteigia savaitraštį „Švyturį“ ir pats ilgus metus jį redaguoja. 32 Tarptautinio Eukaristinio Kongreso proga redaguoja religinio turinio mėnesinį žurnalą „Tiesą“. 1938 m. pabuvodamas Š. A. Šv. Valskėjose, ten palekia savo žurnalistines bei literatines nuotrūpas tenykštėj lietuvių spaudoj, kaip: „Draugė“, „Darbininke“, „Gar-se“, „Studente“, „Šv. Kazimiero Aiduose“. Pastaraisiais laikais, Rio de Janeiro, suredaguoja L.B.S. „Vilnis“ pirmąjį metraštį „Tautos Vilnis“. Dar šiais metais ketinama išleisti „Tautos Vilnis“ antras numeris, kuris bus pašvęstas jubilato plunksnos kūrinių pavaizdavimui.

Kun. Juozo Janilionis šidabrinio jubilėjaus paminėjimui yra susidaręs Rio de Janeiro Lietuvių Katalikų komitetas, į kurį įeina: pirminku Jonas Saurisaitis, sekretorium dr. Jonas Mejeris ir nariais: K. Vosylis, Jonas Petrauskas, Jonas Ada-

mavičius, Antanas Girnius ir Pranas Dutkus.

Komitetas yra numatęs pagerbti jubiliatą šiuo būdu:

1. Š. m. rugpjūčio 4 d. suruošti bažnytinės iškilmes per kurias šv. Mišias giedos pats jubilatas, o Te Deum arkivyskūnijos kardinolo Lemeigalio J. E. vyskupas Carlos Darte Costa, žinomas lietuvių kolonijos prietelius;

2. Rugpjūčio 31 d. suruošti pilietinį paminėjimą iš jubilato veiklų;

3. Rugpjūčio mėnesį išleisti žurnalo „Tautos Vilnis“ 2-ą nr. jubilato raštų pavaizdavimui.

K-tas

PRANCISKUS PILIPAUŠKAS

Mirė rugp. 27, 1940, 5:05 v. ryto, sulaukęs pusės amž. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Tytuvėnų par., Uspelių kaime.

Amerikoje išgyveno 30 met.

Palikto didellame nuliūdime: 3 sūnus: Kazimieras, Bronislovas ir Viktoras, marčia Virginia ir anūkė Petre. 3 švogerius: Mykolas Grigalius, švogerka Veronika, Klemensas Ramanauskas, švogerka Barbora, ir Kazimieras Kisielių, pusbrolius: Kataliūnas ir Dauskurdzius ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas namuose: 8934 Exchange Ave., So. Chicagoje.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, rugpjūčio 31 d. 18 namų 8:00 val. ryto bus atlydėtas į šv. Juozapo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kap.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisė.

Nuliūde: Sūnai, Mirtel, Anūkė, švogeriai, švogerka, pusbroliai ir giminės.

Laidotuvių direktorius J. P. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

Kai Gresia Mirtis

Per baisiąją cepelino katastrofą Lakehurst atsitiko tai, kas visad tokiose valandose atsitinka: žmonės šaukėsi Dievo. Vienas iš tada buvusių cepeline pasakoja: „Mes manėm, kad visi žūsime. Vienas iš mūsų šaukėsi kunigo“. Kai mirtis pažvelgia į akis, nepadeda nei Darvinas nei Nietzsche. Kas tik gali, stengiasi kabintis už kryžiaus.

10 METŲ NUNCIJUMI VOKIETIJOJE

Balandžio mėnesį sukako 10 metų, kaip mons. Cesaro Orsenigo yra nuncijumi Vokietijoje.

Motinos meilė, kaip dangiškos ugnys,

ANNE MAYERHOFER

po tėvais Brazuska (Gyv.: 4631 So. Paulina St.)

Mirė rugp. 27, 1940, 6:50 val. vak., sulaukus 26 m. amž. Gimus Chicago, Illinois. Paliko didelėmė nuliūdime: mylimą vyrą Edward, sūnų Robert, dukterį Eileen, motiną Mikaliją Brazauskienę, uošvius: Anthony ir Therese Mayerhofer, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, rugpjūčio 31 d. 18 J. P. Eudeikio koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į St. Augustine par. bažnyčią, prie 51st ir Laflin St., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kap. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisė.

Nuliūde: Vyrai, sūnus, dukterė, Motina, Uošviai ir Giminės. Laidotuvių direktorius J. P. Eudeikis, tel. YARDS 1741.

ELZBIETA DABULSKIENE

(PO TĖVAIS PETRAUSKAITĖ)

Gyveno: 4517 So. Rockwell Street, tel. YARDS 1138

Mirė Rugpjūčio 27 dieną, 1940 m., 2:15 valandą popiet, sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Šilalės parapijoje, Jucaičių kaime.

Palikto didelėmė nuliūdime: vyrą Antaną; dvi dukteris: Oną Zack ir žentą Stanislovą, Agnėšką Mažeką ir žentą Stanislovą; dvi anūkes: Genevieve ir Eleanor; pusseserė Amelį; Vaitekušienę ir sėmą; pusbrolių William Scrutauskį; giminaitį Vincintą Sd-luską ir sėmą; penkis švogerius: Juozapą Dubuskį ir sėmą, Stanislovą, Kazimierą, Konstantą ir Juozapą Dabulskius ir daug kitų giminių ir pažįstamų Amerikoje; o Lietuvoje paliko seserį Oną Gečienę, brolių Šmoną Petrauską ir jų sėmą ir kitų giminių.

Kūnas pašarvotas pas žentą, koplyčioje, 3319 South Lithuania Avenue.

Laidotuvis įvyks subačioje rugpjūčio 31 dieną, 1940 m. 18 koplyčios 10:00 valandą ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo šventosios Pranciškos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į švento Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisė.

NULIŪDE:

Vyrai, Dukterys, Žental, Anūkės, Pusseserės, švogeriai ir kitos Giminės

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER-PRUZIN

Gerianusias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ DYKAI KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARDS 0781

Anthony B. Petkus 6812 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109

P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARDS 1419

Albert V. Petkus 4704 S. Western Avenue Phone LAFayette 8024

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270

J. Liulevicius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lithuania Avenue Phone YARDS 1138-1139

Antanas M. Phillips 3307 Lithuania Ave. Phone YARDS 4908

A. A. Kun. Jono Juškos Paminklo Fondas

Atvaizduojamas paminklas buvo pastatytas šv. Kazimiero kapinėse prie a. a. Kun. J. Juškos kapo. Iškilmingos dedikacijos ceremonijos įvyko sekmadienį, Liepos 7 d., 1940 metais. Norime padėkoti tiems, kurie jau prisidėjo, ir iš anksto dėkojame tiems, kurie padės šį užsimojimą įvykinti.

AUKOTOJAI PAMINKLO FONDUI

Paminklo. Fonde buvo	\$338.50	Mr. and Mrs. Orant	5.00
Mr. and Mrs. J. Z.	10.00	Mr. and Mrs. Hathaway	4.00
Mr. and Mrs. R. Z.	5.00	Viso	\$362.50

PRANEŠIMAS: Kadangi J. P. Kaval (Kavaliauskas) nebe bendradarbiauja su mūsų įstaiga ir nieko bendro su ja neturi, prašome visų aukotojų siųsti aukas šiam a. a. Kun. Jono Juškos Paminklo Fondui tiesiai į: —

VENETIAN MONUMENT CO. 527 N. Western Ave. Chicago, Ill.

TEL. SEELEY 6103, ARBA SAUKITE TELEFONU REPUBLIC 6590

KLAUSYKIME

Šaltimiero Rytmetiniu W. H. I. P.

LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VALANDĄ RYTO 1480 KIL.

RAŠTINĖ

6912 So. Western Avenue PROspect 4050

WOLK STUDIO 1945 West 35th Street The Most Modern Photography for over 30 years. AIR CONDITIONED STUDIO. MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY. LOWEST POSSIBLE PRICES. PHONE LAFAYETTE 2413

URBA Gėlių Mylimėms, Vestuvėms, Bankietėms, Laidotuviams ir Puošimams. GELININKAS 4180 ARCHER AVENUE Phone LAFayette 5800

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

Tel. LAFAYETTE 0727

4447 South Fairfield Avenue

DYKAI koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais. 10:00 valandą, iš WHIP stoties (1480 k.) Su Povilu Šaltimieru.

IŠ POLITIKOS LAUKO

Illinois Valstybės
Ūkio Paroda

Šiomis dienomis Illinois valstybės sostinėje Springfielde įvyko Metinė Ūkio Paroda, kaip paprastai vadina, Fair. Rugpjūčio 22 diena buvo skirta Illinois gubernatoriui (Governors Day). Tą dieną iš visos Illinois valstybės buvo suvažiuavę apie 15,000 demokratų veikėjų, precinkų kapitonų ir šiaip švečių.

Apie 2 valandą po pietų prasidėjo programa, parodos stadijone. Joje dalyvavo visi žymiausi Illinois demokratų vadai: senatorius Scott W. Lucas; kandidatas į gubernatorių Harry B. Hershey; Indiana valst. gub. M. C. Townsend; Chicago's mayoras Edward J. Kelly; Louis E. Lewis, valst. izdininkas, ir keletas kitų.

Kandidatas į Illinois gubernatorių Harry B. Hershey pasakė principinę kalbą. Jis pareiškė: "Aš norėčiau girdėti opozicijos partiją (republikonų partiją) arba jų kandidatų pažadant atsaukti visus tuos socialius ir ekonomiškus įstatymus, kurios demokratų partijos administracijos, kaip valstijos, taip ir visos tautos, buvo pravedę nuo 1933 metų pradžios; jie nebando to daryti dėl to, kad bijo nustoti balsuotojų prielankumo."

"Per septyniolika metų," jis sakė, "republikonų partijos kongresmonai ir senatoriai nieko daugiau nedarė, kaip tik kritavo ir peikė demokratų programos įstatymus pravedamus Kongrese, tačiau, nežinūrind visų republikonų obstrukcijų, užmetinėjimų ir trukdymų, demokratų administracija ėjo pirmyn: pravedė daugybę naudingų darbininkams įstatymų, atgaivimo prekybą ir pramonę ir apsaugojo šalį nuo įsivėlimo į Europos karą."

Taip pat gerą kalbą pasakė ir Indiana valst. gub. M. C. Townsend. Senatorius S. W. Lucas buvo programos vedėjas.

Bridgeportas Buvo Skaitlingai Atstovautas

11 vardas, arba Bridgeportas, buvo skaitlingai atstovautas. 11 ward'o aldermonas H. B. Connelly dalyvavo su savo darbuotojais ir kapitonais. Viso dalyvių buvo virš šim-

tas. Iš dalyvavusių reikia pažymėti, kad buvo toje grupėje aldermano sekretorius Russell O'Brien, kapitonas 57 precinko Antanas Gudaitis, P. Naujokas, C. Naujokas, Dr. V. Norkus, inžinierius Antanas Stasilius, Helen Damashka, Peter Jonaitis, Antanas Paulus state policijos seržentas, Jonas Balsevicius ir V. M. Stulpinas.

Nuvažiuavus į Springfield mūsų aldermonas visus dalyvius pavaišino užkandžiu ir gėrimu. Visi buvo labai patenkinti kelione ir džiaugėsi turėję proga pamatyti puikią Illinois Ūkio Parodą.

Čia negalima praleisti nemaminėjus, kad per programą, kaip tik būdavo paminiamas prez. Rooseveltas vardas, tai pasigirdavo milžiniškas rankų plojimas ir už jį kildavo tiesiog ovacijos. Atrodo, tai demokratų partijos vado ir kandidato Roosevelt vardo tebėra tiek pat populiarus, kaip buvo praėjusiose rinkimuose, 1936 metais. Visur, kur tik nepasisekė, su kuo nesuėmėsi, visi stoja už Rooseveltą, visi nori kad jis būtų vėl išrinktas prezidentu. Ir reikia manyti, kad darbininkai žmonės nemainys Rooseveltą ant didžiųjų korporacijų šalininko ir kapitalistų pataikūno Willie.

Čia reikia prisiminti, kad republikonų vadai, tuoj po Didžiojo Karo, paskandino keletą dešimties Amerikos Jungtinių Valstybių kariškų laivų. O dabar, kada Rooseveltas jau keli metai įspėjo Ameriką, jog reikia sustiprinti apsiginklavimą, tai republikonai strukeiję, užmetinėjimū ir trukdymų, demokratų administracija ėjo pirmyn: pravedė daugybę naudingų darbininkams įstatymų, atgaivimo prekybą ir pramonę ir apsaugojo šalį nuo įsivėlimo į Europos karą."

Lietuviai, Turime Balsuoti Už Rooseveltą.

Mes, lietuviai, kaip vienas, turime balsuoti už Rooseveltą, nes jis atsisakė pripažinti Sov. Rusijos Lietuvos pavergimą. Jis taip pat atsisakė atiduoti Lietuvos aukso atsargą Kaukazo gengsteriui Stalinui.

Nukritusio U. S. kariuomenės Douglas bombonešio B-18-A liekanos. Nelaimė įvyko prieš keletą dienų arti Denver, Colo. Skrandant ištiko sprogimas. Žuvo 9 kariai lakūnai. (Acme telephoto)

linui. Jei prez. Roosevelt vėl bus išrinktas, jis užsisotų už Baltijos republikas: Lietuvą, Latviją ir Estiją, kad po šio karo joms vėl būtų grąžinta laisvė.

Reikia žinoti, kad, pasibaigus šiam karui, Am. Jungtinės Valstybės loš daug didesnę rolę Europos taikos reikale ir atgaivinyje Europos diktorių pavergtų valstybių negu jos lošė po praėjusio karo. Todėl mūsų lietuviams, svarbu yra prezidento kedėje turėti žmogų, kuris yra didelis humanitaras, didelis šalininkas laisvės, lygybės ir brolybės. O tokiu yra demokratų partijos vadas Franklin D. Roosevelt. Todėl visi, norėdami, kad toji gerovė būtų palaikoma toliau, kad visi tie išganingi ir naudingi darbininkams žmonės įstatymai nebūtų republikonų atšaukti, turime balsuoti už Rooseveltą. Turime balsuoti už Rooseveltą ir dėl to, kad iš jo galime susilaukti užtarymo, atgaivinti mūsų senai tėvynei Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę; išlaisvinti ją iš kraugeringo Stalino ir jo pakalikų vergijos.

V. M. Stulpinas

Namų gynimo
sargyba

Ryšium su šalies saugumu šiaurinėje Chicago dalyje organizuojamas Pirmojo Illinois Karinio pulko antrasis batalijonas namų gynimui.

Prijamami sveiki vyrai savanoriai nuo 35 iki 45 metų amžiaus.

Tai Home Defense Guard.

Nuteistas 30 parų
kalėti

Tėsmas nuteisė 30-iai parų kalėti John Borowski, 30 m. amž.

Jis prisipažino, kad dirbdamas klasingai išgavęs 156 dol. atlyginimo už nedarbą.

Jis tai galėjo padaryti įsigijęs dvi socialės apdraudos kortelukes, kurių viena buvo su pramanyta pavarde.

Tarnaitis dingo su
pinigais

Chicago's universitetą baigęs Richardas MacNeish, antropologas, pirmadienį išvyko į Jackson parką pamušti golfą. Tenai nusisamdė tarnaitį, kurs pasisakė esąs William Powers, 802 East 63 gat. Tarnaitis nešiojo MacNeisho lazdas ir švarką.

Imušus bolę į krūmus, tarnaitis leidosi ją surasti. MacNeish nesulaukdamas grįžtančiojo su bolę pats leidosi į krūmus pasiteirauti. Tarnai-

čio nerado. Bet rado pamestas savo lazdas ir švarką. Iš švarko paimta 120 dolerių ir vienas pažyminis medalis.

Policija nerado Powerso nurodytu adresu.

REMKITE, PLATINKITE
KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ.DABAR LAIKAS ANGLIS
UŽSISAKYTI ATEINAN-
ČIAI ŽIEMAI.

Roseland Coal Co.
343 W. 107th Place
TEL. PULLMAN 6776
A. Tumonis, Sav.

Užsisakykite anglis iš šios lietuviškos kompanijos. Geriausios rūšies anglis už žemiausias kainas. Greitas patarnavimas. Pašaukite — PULLMAN 6776 šiandien!

CONRAD
Fotografai
Studija įrengta prie mos rūšies su moderniais užlaidomis ir Hollywood stiliaus. Dėl garantuotos.
420 West 63rd Street
Tel.: Bizio — ENglewood 5883.
Res. — ENglewood 5840.

HOLLYWOOD INN
Svetainė renduojama susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems kitiems parengimams.
Blykolas ir Elzbieta Rudauskai (Savininkai)
2417-19 WEST 43rd ST.
Phone Virginia 9780

ALL MAKES — NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS
AND
ADDING MACHINES
— SMALL MONTHLY PAYMENTS —
ALL MAKES
SOLD, RENTED
AND REPAIRED
— LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE —
OUR RESULTS CARRY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE
★ STAR TYPEWRITER COMPANY
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEAR3ORN 6444
ESTIMATES — FREE — DEMONSTRATION

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėms, Krikštynoms ir kitoms Bankietams Sutekiamas Patarnavimas.
Linksmas Patarnavimas Visiems
756 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

DUODAME
PASKOLAS
ANT NAMŲ
Dėl Pirkimo — Pataisymo
Ar Seno Morgižo Atmokėjimo
Ciceroj, Chicagoj ir Apylinkėse
SAVE BY MAIL
ST. ANTHONY'S TAUPYKAIT PER PAŠTĄ
BUILDING & LOAN ASSOCIATION
1500 South 49th Court, Cicero
Tel. CICERO 412 Jos. F. Gribauskas, Sec.
Val.: Pirm., Ketvir., Šeštadi., 9 iki 5 v. v.; Antr., Trečiadi., 9 iki 5 p.p.
DABAR MOKAME 3½% UŽ PADETUS PINIGUS
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.
per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

SVETIMŠALIAI GAUSINGAI
REGISTRUOJASI

Chicago's pašto viršininkas Kruetgen praneša, kad svetimšaliai gausingai suskato registruotis, kaip tas nustatyta kongreso išleistu įstatymu.

Pašto viršininkas pataria svetimšaliams artimiausioj pašto stotyje gauti registravimo išanginę blanką, parsiimti ją namo, išrašyti atsakymus į visus ten paduotus klausimus ir po to nusiimti tą blanką į paštą galutiniam įsiregistravimui. Taip elgian-tis nebus jokių pašte trukdy-

mų, nes nebus reikalingi apklausinėjamai.

Registruotis turi visi svetimšaliai pradėjus 14 metų amžiumi. Svetimšalius vaikus iki 14 m. amž. įregistruoja jų tėvai, arba globėjai. Bet pas-kiau tie vaikai sulaukę 14 m. amžiaus patys turi eiti į paštą ir registruotis.

Kurie svetimšaliai nesukal-ba angliskai, gali nusiimti į paštą perkalbėtojus. Daugiur-paštuose yra klerkų, sukal-bančių keliomis kalbomis.

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS
Biznlas namas 22x80; krautuvė 22x50. Karšto vandens šiluma apšildomas; pragyvenimui kambariai užpakalyje. Filnas beismontas. 2 karu garadžius. Kaina \$7,500. Nenorime mainyti. Savininkas: 2435 W. 71st Street, tel. REPUBLIC 8242.

RADIO PATARNAVIMAS
Automobilio Radio, Namų Radio. Mes taisome visas išdirbystes ir modelius. Patarnavimas dienų ir naktį. Kreipkitės į:
3562 SOUTH HALSTED STREET
Greitam patarnavimui šaukite: **YARDS 2793**

PARDAVIMUI
Road-house, visų arba pusę. Labai priinama kaina. Pardavimo prieas-tį patirsite ant vietos.
Atsisaukite: **8200 KEAN AVENUE**

PARDAVIMUI
7 kamb. Brick bungalow (kam-pinis) su garadžiu. Kaina \$7900.
Atsisaukite: **7201 So. Rockwell Street Prospect 5260**

"DRAUGO". LABOR DAY PIKNIKAS
VYTAUTO PARKE
Rugsėjo 2 d., 1940 m.

NAUJAS IŠRADIMAS
KIEKVIENAI VPATAI YRA MALONU TURETI GRAZIUS IR DAILIUS PLAUKUS
Šis naujas natūrališkas vaistas netik sulaukia plaukų slinkimą, prailgina pleikimą, bet ir augina plaukus. Ši naudinga vaista pasisekė surasti, man besigydant slinkimą savo plaukų. Pasakmės šio naujo vaisto yra patvirtintos ir garantuojamos. Parsiduoda su nurodymais kaip vartoti. Buteliai 60c ir po \$1.00. Atsisaukite laisčiau.

MRS. PAULINA RIMKUS
1531 SHIELDS AVE.
Chicago Heights, Ill.

PARDAVIMUI NAMAS
Pardavimui namas, 2 augštų, medinis (cottage) su garadžiu Brighton Parke, prie 41st ir So. Maplewood Ave. Dėl tolimesnių informacijų šaukite: South Chicago 0251.

Atsinaujinkite ir Pagražinkite Namų Grindis
"DUSTLESS FLOOR SANDING"
Apkainavimas Dykai — 15 Metų Patyrimo Darbas G urantuotas Dėl Specialių Sąlygų Šaukite Dabar
COMPLETE FLOOR SERVICE
Telefonas Normal 4799

PARDAVIMUI NAMAS IR BIZNIS
Pardavimui namas, 6 kambariai viršų; tavernas ir 4 pagyvenimui kambariai pirmame aukšte. Mūrinis garadžius. Tarnavimas fiksuojamas visi nauji. Parduosim pigiai. Randas ant 63-čios gatvės. Atsisaukite: Telefo-nas PROspect 3078.

PARDAVIMUI AR MAINYMI
Norime išmainyti 2 fletu po 6 kambarius namą Brighton Parke ant mažesnio. Atsisaukite: **3944 So. Artesian Ave.**

PARDAVIMUI NAMAS
Medinis namas, apkalas su asbes-to, cementinis pamatas. 3 fletai po 5 kambarius ir krautuvė. Par-duosiu arba mainysiu ant dviejų fletų namo. Atsisaukite: **4213 So. Campbell Ave., 2ras aukštas prieky.**

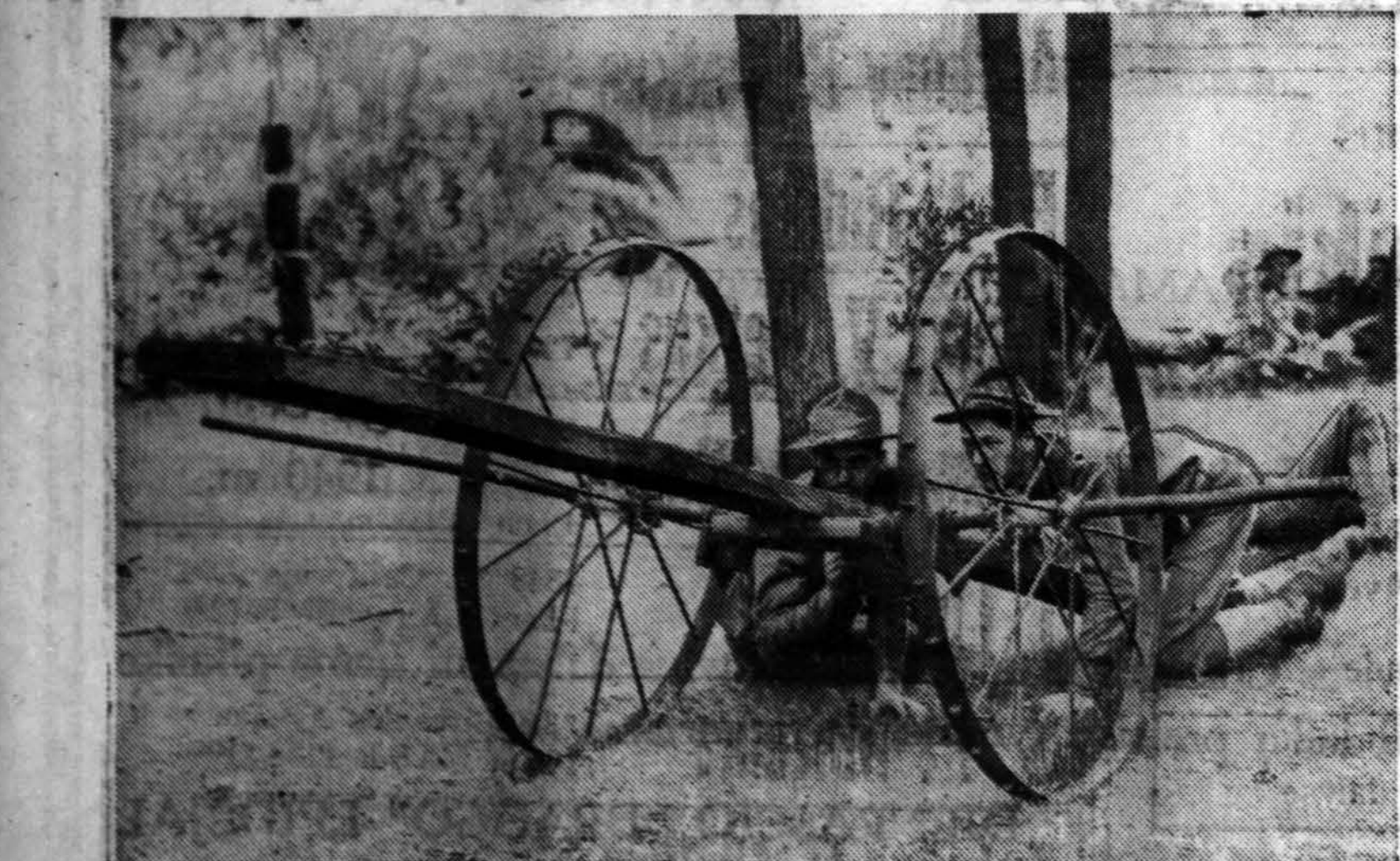
"DRAUGO". LABOR DAY PIKNIKAS
Rugsėjo 2 d., 1940 m.
VYTAUTO PARKE

ALEX ALESAUSKAS & SONS
Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

KONTRAKTORIUS
NAMŲ STATYMO
REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Dariau visokių taisyimo darbų be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (išgaunu geriausį atlyginimą iš Fire Insurance Kompanijų dėl taisy-mo apdegusių namų). Dariau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreip-kites prie:

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

Nacionalinė sargyba ir toliau manevruoja Wisconsinie vietoje tikrųjų ginklų naudodamasi paprastais vamzdžiais ir net grūbliais. (Acme telephoto)

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Rugsėjo Antra Diena – Dienraščio “Draugo” Diena

Visi jos laukia, visi
rengiasi prie didelio
pikniko

Šių metų Labor Day, rugsėjo 2, tikrai yra svarbi diena dienraščio “Draugo” gyvenime. Visas tos dienos pelenas skiriamas Mašinų Fondui, tai yra įsigijimui reikalingiausios mašinos dūnraščiai patobulinti. Įsigijus tą mašiną visuomenė gali laukti patobulinto “Draugo”.

Visi Chicago ir apylinkės lietuviai laukia tos dienos, nes, kaip jau buvo rašyta, Vytauto parke bus begalės įvairumo. Laukia ypatingai dėl to, nes kiekvienas tikisi laimėti naują 1940 metų automobilį De Soto, tikrai už dešimtuką.

Dar daug yra tikėtų ir dar kiekvienas turi progos laimėti De Soto, puikų automobilį, tikrai už vieną dešimtuką. Žinoma, vienas tikėtis teikia vieną progą, o dešimties, šimtas tikėtų teikia dešimt ir šimtą progų. Aišku, kas turės nusipirkti daugiau tikėtų, tas turės daugiau progų laimėti automobilį. Taigi, visi pirkit kuo daugiau tikėtų.

Kitos tos dienos įdomybės bus – pakviesti chorai ir kalbėtojai. Chorai padainuos gražių dainų, o kalbėtojai pasakos, kas dabar girdėt mūsų tėvynėje Lietuvoje. Kalbėtojų tarpe turėsime ir žymų svečių P. Vileišį, kuris paleis iš Lietuvos Rusijos bolševikams ją okupuojant.

Be to automobilio, bus daug ir kitų įvairių dovanų laimėjimui, kurias auksio lietuviai biznieriiai, Broliui Vladui juos aplankius.

Taigi, rugsėjo antrą dieną bus “Draugo” diena pilna įvairumų. Tai, visi važiuokite į dienraščio “Draugo” pikniką, laimėti De Soto už dešimtuką, pasilinksinti, dainų pasiklausyti, sužinoti vė-

KUN. LORD SMOGIA AGITATORIAMS

Katalikų Akeijos vasarinė mokykla atidaryta Morrison viešbutyje. Pamokos tęsis iki šeštadienio imtinai.

Ši mokykla yra kilnojamoji. Chicagoje yra paskutinė jos vasarinė sesija. Prieš tai turėta sesijos St. Louis, De troit, San Antonio ir New York.

Šios mokyklos tikslas yra paruošti Katalikų Akeijai atitinkamų vadų. Mokyklos dekanas yra kun. Daniel A. Lord, S.J. Kiti prelegentai yra žymieji kunigai mokslininkai.

Atidarydamas sesiją kun. Lord smogė pirmiausia bedievybės agitatoriams, kaip raudoniesiems, taip kitiems, kurie stengiasi žmonių tarpe skleisti bedievybę.

Jis kalbėjo tema “Devas, Žmogus ir Laimė.” Prelegentas nurodė, kad žmogaus laimei reikalinga pažinti Dievą ir Jį visa širdimi mylėti. Nutolimas nuo Dievo yra žmogui nelaimė.

Skleidžiami bedievybę agitatoriai, sakė kun. Lord, neturėtų laimėti. Jie viską vaizduoja ir piešia juodžiausiomis spalvomis. Jie nuogiūnija žmogui laimingesnę būitį, kaip ilgai žmogus bus religingas.

Prieš šiuos agitatorius reikia atkakliai kovoti. Visi tikrieji turi nusisukti nuo šių bedievybės skleidėjų parazitų.

Jauni Dviratininkai Plėšikai

Oak Parko policija ieško dviejų, apie 17 m. amž., plėšikų, kurie, dviračiais važiuodami, iš moterų rankų išplėšia laikomas rankines ir pasprunka. Jau keletas moterų nukentėjo nuo piktadarių. Policija tikisi juos susekti.

liausių žinių iš pavergtos Lietuvos. “Draugo” piknikas visus patenkina. Rap.

William R. Johnson (dešinėje) apleidžia federalinį teismą Chicagoje, kur jis su kitais aštuoniais savo sąjungininkais kaltinamas išsisukinėjimu mokėti vyriausybei taksas už pajamas. Vyriausybė iš jo išieško 2 milijonus dol. taksų. Wiliam R. Skidmore (kairėje) kalbasi su savo parankininku R. Marcus. Skidmore, Johnson ir kiti yra gemblyninkai. (Acmė telegrafo)

Gera Propozicija, Bet Ir Žmonėse Opinija

Vakarykščios dienos “Draugo” numerio pranešta, kad kas nenorės laimėti “Draugo” pikniko rugsėjo 2 d., Vytauto parkas imti De Soto automobilio, randasi žmonių, kurie duos pinigais \$300.00.

Ant rytojaus susilaukta per telefoną keletos žmonių atsilikaušymo, ar teisybė. Pareiškus, kad taip, tuojau pareikalavo daugiau knygučių tikėtų, girdi, dabar tai kitas klausimas, nes, kas nenorės automobilio, gaus “cash” pinigais \$600.00. Verta padirbėti.

Taigi, propozicija labai gera, užtat paskutinėmis dienomis prašomi, visi, kas tik turite panašią laimėjimui De Soto automobilii knyguciu tikėtų, malonėkite jas išplatinti, nes kam nėra svarbu ir verta padirbėti dēlei katalikiško dienraščio, jojo spaudos pajvairinimui, sumodernizavimui; kiekvienam bus gražu pamatyti ir džiaugtis moderniškumu ir užtat laikykime sau už pareigą pasidaruoti.

Daugelis dienraščio “Draugo” skaitytojų gavo panašią knyguciu tikėtų daugiau negu po vieną, dēl to prašomi neužsigauti, kiek išplatinsite, dienraščio “Draugo” leidėjai bus nuoširdžiai dėkingi.

Beliko tik penkios dienos iki “Draugo” piknikui, dar daug galima ką nuveikti, pasistengkime padaryti visi tą malonumą “Draugui”, kad, sveiki, sulaukė pirmadienio, rugsėjo 2 d., Vytauto parkas būtų kimšte prikimštas žmonių, o tai galime lengvai padaryti, tik reikia gražių norų ir pasiaukojimo.

Šiomis dienomis Chicago kolonijose “Draugo” agentai paskendę darbuose, jie platina ne vien De Soto automobilio tikėtus, bet kartu organizuoja didelių štabus darbininkų, nes pilnai tikisi, kad Labor Day, rugsėjo 2 d., Vytauto parkas susilauks milžiniškos minios žmonių, ne vien iš Chicago ir jos apylinkių bet ir tolimų miestų.

Tat, į darbą, malonūs lietuviai bei lietuvės! Jonas Šekspyras

Dvasia padaro kūną turtin-gu.

SUSKALDYTA AUTOMOBILIŲ VAGIŲ GAUJA

Cooko apskrities prokuroras Courtney paskelbė, kad Chicagoj jo pastangomis sutriuškinta automobilių vagių gauja, kuri čia per keletą metų sėkmingai veikė gudriai peržengdama valstybinį įstatymą.

Trys vagiliai yra sugriebti ir 26 automobiliai atrasti. Vagiliai keletą kartų tuos automobilius buvo pavogę ir pardavę.

Jie turėjo tų automobilių raktus. Žinojo kam juos parduodavo su klastotais pardavimo liudijimais ir paskiau, tuos automobilius pavogę, iš naujo juos parduodavo.

Pagaliau jų gudri operacija susekta.

Areštuotieji: George Soeder, 40 m., Paul Hanson, 41 m., ir Lysle Hamilton, 35 m.

Policistai gražinti tarnybon

Civil Service komisija grąžino tarnybon du įtartus už girtavimą suspenduotus policistus Ray. Oswald ir James Sullivan. Komisija rašo, kad jų girtavimo įrodymai neturi pagrindo juos pašalinti iš tarnybos.

amž. Visi jau bausti kalėjimu.

Ieškomi jų sėbrai.

PATENKINTA TROCKIO ŽUVIMU

Rusijos didkunigaikštė Marie trumpam laikui sustojo Chicagoj iš New Yorko vykdama į San Francisco.

Klausama apie Trockio nužudymą Meksikoje ji atsakė: “Esu patenkinta L. Trockio žuvimu. Tas yra puikias dalykas. Niekas nē nepaminėjo, kiek daug žmonių jis pats buvo nužudęs.”

Klausykite ‘Draugo’ Radio Programų Antradieniais

WGES (1360 kil.)
7:30 valandą vak.

Įdomūs pranešimai - žinios - muzika - dainos. Dalyvauja geriausios meno jėgos..

Kviečiame visus mūsų gerbiamus skaitytojus pasiklausyti šių radio programų, nes bus dedamos pastangos padaryti jas kuopuikiausias ir vertas jūsų pasiklausymo.

WGES – Kiekvieną Antradienį – 7:30 v. vak.

PIRKITE ANGLIS DABAR -- KAINOS NUKRITO

ALESAUSKAS & SONS
7100 So. Talman Ave.

TEL. PROSPECT 8742

Mes iškraustome moderniu būdu.

Pardavinėjame tikrai geriausios kokybės (best quality) anglis.

Praleiskime Dieną Su Muzika, Dainom, Sokiais Dienraščio “Draugo” DIDELIAME PIKNIKE

LABOR
DAY

VYTAUTO
PARKE

IDOMI PROGRAMA: Muzika, Dainos ir t. t.

115th Street,
arti Pulaski Rd.

Pradžia 10 val. ryto

Smagus Laikas Yra Užtikrintas Visiems!

Rugs.-Sept. 2,
1940 m.

Nuoširdžiai kviečiame visus Chicago ir apylinkės lietuvius dalyvauti šiame piknike ir sykiu su mumis linksmai laiką praleisti tyrame, gaivinančiame ore.

DIE NR AŠČIO “DRAUGO” LEIDĖJAI.

“THAT LITTLE GAME” Inter-nat’l Cartoon Co., N.Y. – By B. Link

THE BOYS ARE BACK AGAIN. THEY MISSED THE LAST TRAIN TO THE CITY. GUESS THE ONLY THING I CAN DO NOW IS PLAY WITH THEM UNTIL MORNING.

YOU’LL DO NOTHING OF THE KIND. IT’S THEIR OWN FAULT. THEY SHOULD HAVE LEFT HERE AN HOUR AGO. I’VE HAD ENOUGH OF THOSE NOISY HOODLUMS. TELL THEM TO WALK HOME.